JAARSTUKKEN 2019

STICHTING WERELDERFGOED KINDERDIJK

Woord vooraf

Met veel genoegen bieden wij u onze jaarstukken over het jaar 2019 aan.

De Stichting Werelderfgoed Kinderdijk kan terugkijken op een succesvol jaar, met als hoogtepunt de opening van onze entreezone door H.K.H. Prinses Beatrix op 7 september 2019.

Het was een jaar waarin door medewerkers, vrijwilligers en externe partijen hard is gewerkt om de realisatie en de opening van de entreezone tot een succes te maken. Het bestuur dankt iedereen voor deze inzet en voor de betrokkenheid bij het Werelderfgoed.

Kinderdijk, 29 juni 2020

Het bestuur,
C. van der Vlist

Kinderdijk

Inhoudsopgave

Woord vooraf	2
Van het bestuur	4
Van de Raad van Toezicht	13
Van de Vrijwilligersraad	15
Jaarrekening 2019	19
A- Balans per 31 december 2019	20
B- Staat van baten en lasten over 2019	22
C- Grondslagen voor de jaarrekening	23
D- Toelichting op de balans per 31 december 2019	30
E- Niet uit de balans blijkende rechten verplichtingen en financiering derden	41
F- Toelichting op de staat van baten en lasten	42
Overige gegevens	48
Samenstellingsverklaring	49

Van het bestuur

Ons doel

- het in stand (doen) houden van molens en opstallen in het molengebied Kinderdijk die geheel of gedeeltelijk zijn aangemerkt als beschermd monument als bedoeld in de Monumentenwet 1988;

- het behouden en conserveren van het molengebied Kinderdijk als (cultuur)historisch- en natuurmonument;

- het bevorderen van de publieke presentatie en de toegankelijkheid van het Werelderfgoed Kinderdijk, binnen de context van de huidige gebiedskenmerken, zijnde de historie, de cultuur en de natuur (instandhouding van het huidige unieke karakter en de identiteit, zonder aantasting van de cultuur-, landschappelijke en natuurhistorische waarden);

- het bevorderen van kennisoverdracht omtrent het Werelderfgoed en de (historische) functie van de molens en waterstaatswerken, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Onze missie

Het beheren van, het ontwikkelen van en het informeren over het Werelderfgoed Kinderdijk-Elshout.

Samenstelling

Raad van toezicht
De Raad van Toezicht van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk (hierna te noemen: "de SWEK") bestond in 2019 uit de volgende personen:

W.W. de Jong (voorzitter)
A.J. Borgdorff
W.J. de Zeeuw
W. van Leussen
S.M. van Nieuwenhuijzen

De Raad van Toezicht houdt toezicht op:

- het beleid van het bestuur, de algemene gang van zaken bij de SWEK en de relatie met haar omgeving;
- de realisatie van de statutaire doelstellingen van de SWEK, de strategie en de risico's;
- de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- de financiële verslaglegging;
- de naleving van wet- en regelgeving en de governance-structuur.

Daarnaast staat de Raad van Toezicht het bestuur met raad en daad terzijde en dient het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies.

De leden van de Raad van Toezicht richten zich naar het belang van de SWEK. De SWEK faciliteert de Raad van Toezicht door middel van het bieden van vergaderruimte en secretariële ondersteuning. De leden van de Raad van Toezicht verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd.

De Raad van Toezicht vergadert tenminste 1 x per kwartaal. De Raad van Toezicht heeft de volgende commissies ingesteld:

Auditcommissie
De heren W.J. de Zeeuw en W. van Leussen. De auditcommissie overlegt een aantal keren per jaar (ook met de accountant) en doet verslag aan de Raad van Toezicht.

Remuneratiecommissie
De heren A.J. Borgdorff en S.N. van Nieuwenhuijzen. De remuneratiecommissie vergadert wanneer nodig, maar in ieder geval eenmaal per jaar. De commissie voert functioneringsgesprekken met het bestuur.

De Raad van Toezicht voert (met wisselende delegaties van leden) gesprekken met de belangrijkste stakeholders van de SWEK. In 2019 zijn gesprekken gevoerd met Gemeente Molenlanden, Gemeente Alblasserdam, Belangenvereniging Leefbaarheid Kinderdijk, Vrijwilligersraad SWEK en de SIMAV. Het doel is jaarlijks een aantal gesprekken met stakeholders te voeren.

Bestuur/directie
Deze wordt gevormd door C. van der Vlist.

Wat is er gebeurd in 2019?

In dit jaar heeft een aantal belangrijke zaken gespeeld. In de eerste plaats natuurlijk de bouw van de nieuwe entreezone en het nieuwe bezoekerscentrum. Dit heeft in 2019 een prominente plaats gehad in de planning en de organisatie. Er is hard gewerkt aan de realisatie. De bouw is in 2018 van start gegaan en de nieuwe entreezone met ontvangstgebouw voor groepen, hulpgemaal De Fabriek en het natuureducatiegebouw zijn geopend op 31/3/2019. De opening van het nieuwe bezoekerscentrum heeft op 7/9/2019 plaatsgevonden. De openingshandeling is verricht door H.K.H. Prinses Beatrix.

Het Gebiedsperspectief is eind 2019 unaniem aangenomen in de beide raden van de gemeenten Molenlanden en Alblasserdam. Dit zal worden gevolgd door een uitvoeringsprogramma. In de politiek speelt sindsdien een discussie over de governance binnen de SWEK. Deze discussie volgt op het door overheden samen met ons aangaan van een gebiedsperspectief, waarna ook de hieruit voortvloeiende benodigde maatregelen samen moeten worden aangegaan.

Organisatie

Het is goed om te zien dat de omgeving steeds meer de kansen benut die het hebben van een Werelderfgoed in de omgeving biedt. Voorbeelden hiervan zijn:

- de twee gemeenten, Molenlanden en Alblasserdam, die samen met de provincie en waterschap het gebiedsperspectief hebben opgesteld en aangenomen;
- de recreatieve en toeristische ondernemers uit de regio, die wij uitnodigen voor overleg over samenwerking, waarbij wij veel enthousiasme ontmoeten;

- waar mogelijk onze samenwerking met lokale bedrijven bij het uitvoeren van werkzaamheden op ons terrein.

De plannen van het Waterschap met het JU Smit gemaal en met de waterhuishouding zijn nog onduidelijk. Deze zullen nog de nodige studies vergen. De uitkomsten kunnen een effect hebben, niet alleen op ons toeristisch product, maar ook op de uitzonderlijke universele waarde, "Outstanding Universal Values", van ons Werelderfgoed.

In 2019 is verder gewerkt aan verbetering van de administratieve processen. Processen worden in kaart gebracht en beschreven. Prioriteit hierbij hebben voorraadbeheer en projectbeheer. De auditcommissie van de Raad van Toezicht wordt hierbij ook betrokken.

De financiële positie van de Stichting is de laatste jaren beter geworden waardoor de investeringen die gedaan zijn en worden, mogelijk en verantwoord zijn. Het vrij besteedbare vermogen van de Stichting is de laatste jaren gegroeid maar nog onvoldoende. De doelstelling van de Stichting is om minimaal een vrij besteedbare reserve te hebben van € 1.000.000,-- bij de huidige omvang van de organisatie. Bij een groei van de organisatie en de risico's, zal ook de gewenste omvang opnieuw beoordeeld moeten worden.

Bij het schrijven van deze tekst is het juni 2020. Daarom hoort in dit jaarverslag ook een bespiegeling op de effecten van Covid-19 op de bedrijfsvoering en het toekomstperspectief voor de Stichting. Deze effecten zijn enorm. Vanaf 13 maart 2020 hebben wij al onze bezoeklocaties gesloten. Dit betekende van de ene op de andere dag dat onze inkomsten volledig wegvielen. Onze Stichting is voor 96% van onze inkomsten afhankelijk van betalende bezoekers. Het grootste deel hiervan komt als groepsbezoek, wat waarschijnlijk voor het gehele seizoen 2020 wegvalt.

Dankzij een goede balanspositie en goede steunmaatregelen vanuit de landelijke overheid kunnen we dit jaar plannen maken om ons aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid. Natuurlijk is er veel onzekerheid hoe de toekomst eruitziet. Waarschijnlijk zullen we in de zomer weer beperkt open gaan. De zomer van 2020 zal ook gebruikt moeten worden om ons voor te bereiden op de nieuwe werkelijkheid en plannen te maken hoe onze organisatie en ons product aan te passen, zodat het komende jaar weer een sluitende begroting oplevert. Dit jaar zal leiden tot een resultaat dat dieprode cijfers zal laten zien. Met forse effecten op ons eigen vermogen en onze solvabiliteit tot gevolg.

De steun die wij ongetwijfeld van overheden zullen ontvangen om deze crisis te doorstaan moet niet het doel zijn. Ons doel is om uit verschillende scenario's verantwoord keuzes te maken om de toekomst van de stichting te borgen.

Educatie

Op het gebied van educatie hebben het afgelopen jaar vele ontwikkelingen plaatsgevonden. Belangrijkste trend is en blijft de groei van het belang van internet. We zien een sterke toename van het gebruik van onze website en daarmee de verkoop van toegangskaarten. In 2019 is de Customer Journey App gerealiseerd en in gebruik genomen. Wie via de website of aan de kassa een toegangskaartje koopt, krijgt via deze app toegang tot veel informatie over het gebied en een audiotour.

Het Integraal Uitvoeringsprogramma Natuur & Landschap wordt in fases tot stand gebracht. In 2019 zitten enkele projecten in de opstartfase.

Procesverkenningen zijn opgestart voor de projecten fruitbomen en avelingen (de laaggelegen stroken land tussen de molens van de Nederwaard).

Beheer & Onderhoud

Het afgelopen jaar zijn door de afdeling Beheer & Onderhoud onderhoudsplannen uitgevoerd aan de molens, rondvaartboten en de bijgebouwen. Een opvallende zaak was dat veel gebeurtenissen in het teken stonden van de vier nieuwe gebouwen, waardoor het onderhoud dit jaar enigszins beperkt was.

Regeling Groot Onderhoud Molens:
Bij molen 3 van de Nederwaard is het groot herstel aan de stenen molenromp voortgezet. Er was veel meer slecht metselwerk dan ingeschat. Het herstel is net voor de zomer opgeleverd.

Regeling Molenfonds De Hollandsche Molen
Aansluitend werd de steiger weer opgebouwd bij molen 4 van de Nederwaard. Hier is sprake van een restauratie, waarbij de stenen molenromp de hoofdmoot was. Ook hier veel meer herstel dan was voorzien. Geconstateerd werd dat in het verleden in het achterliggende metselwerk kalkzandsteen verwerkt was, wat de nodige lekkage heeft veroorzaakt. De andere werken waren het restaureren van de geklonken pot-staartbalk, herstel vangconstructie, herstel balkkoppen en herstel gevlucht.

Regeling planmatig Onderhoud Molens:
Bij molen 1 van de Nederwaard bleek het laswerk aan de molenroede niet afdoende. De roede is om veiligheidsreden afgekeurd. Een nieuwe roede is gestoken en daarna een compleet gevlucht aangebracht. Bij de Overwaard molens zijn de molens 1, 7 en 8 geheel geschilderd. Deze staan nu weer piekfijn te pronken. Bij de nieuwe bezoekersmolen Contramolen zijn de muurplaten op de veldmuren, gelegen in de schepradruimte, met enkele achtkantstijlen vervangen. Deze waren aangetast door de bonte knaagkever.

Project De Contramolen:
Na een gedegen voorbereiding is gestart met de bouw van de educatieschuur en is deze ook nagenoeg bouwkundig opgeleverd. Verder werd een begin gemaakt met de inrichting van de schuur voor een tentoonstelling van een bijzondere collectie handgereedschappen. Ook is gestart met het binnenwerk van de Contramolen, om deze in te richten als museum.

Begroting 2020

De begroting 2020 is opgesteld en vastgesteld in 2019. Gezien de huidige situatie en impact van COVID-19 is deze niet meer te realiseren.

	2020
	€
Baten	
Inkomsten uit entreegelden	3.330.000
Inkomsten steigers	200.000
Inkomsten rondvaartboot	405.000
Inkomsten gidsen	154.500
Inkomsten verkopen	1.615.000
Inkomsten parkeren	125.000
Onderhoudsbijdragen	184.027
Huurinkomsten molens	45.800
Overige inkomsten	27.400
	6.086.727
Lasten	
Inkoopwaarde verkopen	724.950
Personeelskosten	2.258.500
Afschrijvingen	216.100
Overige personeelskosten	333.410
Vrijwilligers	134.000
Huisvestigingskosten	1.110.917
Verkoopkosten	168.100
Kantoorkosten	143.250
Algemene kosten	391.500
	5.480.727
Resultaat operationele bedrijfsvoering	606.000
Financiële baten en lasten	(51.176)
Resultaat	554.824

Gebeurtenissen na balansdatum – COVID-19

Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2019 is er een pandemie gaande vanwege het Corona virus, COVID-19. Om de impact van COVID-19 op de Nederlandse bevolking te minimaliseren heeft de Nederlandse regering diverse maatregelen genomen, zoals social distancing, het oproepen om zoveel mogelijk thuis te blijven en het sluiten van onder andere de horeca en musea tot 31 mei. Dit heeft grote gevolgen gehad voor de SWEK. In maart 2020 is het besluit genomen om dicht te gaan tot 30 april 2020, dit is later verlengd tot en met 31 mei 2020. In deze periode is een groot deel van de

inkomsten bestaande uit met name de entreebewijzen en de horeca volledig stil komen te liggen.
Met de versoepeling van de overheidsmaatregelen per 1 juni 2020 zijn er weer mogelijkheden voor SWEK om open te gaan, echter vraagt deze versoepeling nog steeds dat er rekening gehouden dient te worden met de geldende maatregelen zoals een maximum van 30 personen in groepen in juni (zal in de komende periode worden verhoogd) en het houden van 1,5 meter afstand. Ondanks deze versoepelingen zal de SWEK ook de komende tijd hard geraakt worden, omdat veel van de bezoekers buitenlandse toeristen zijn die door restricties van het reizen en door de angst voor het virus nog even weg zullen blijven. Het is uiteraard nog onduidelijk hoe het toerisme en reizen zich de komende maanden zullen ontwikkelen en wanneer de grote toeristenstroom naar Kinderdijk, zoals voor de uitbraak van COVID-19, weer op gang zal komen.

Om deze onzekerheid weg te nemen en om de continuïteit van de SWEK te waarborgen zijn er diverse acties ondernomen. Deze acties bestaan o.a. uit:

- Aanvraag van overheidsregelingen zoals de NOW en uitstel van belastingen
- Het verkennen en het mogelijk aantrekken van nieuwe lening/financiering
- Het uitstellen van investeringen en het aangaan van andere verplichtingen

Deze zomer zullen maatregelen onderzocht worden om voor de komende jaren een sluitende begroting te realiseren.

Sociaal jaarverslag

Ontwikkeling personeelsbeleid/doelen
In de loop van 2019 is er door de nieuwbouw een aantal nieuwe locaties bijkomen. Hierdoor zijn nieuwe functies ontstaan en was er op sommige afdelingen extra capaciteit nodig. De HR-adviseur heeft dit samen met de betreffende managers opgepakt.

Verder zijn door de HR-adviseur, naast de dagelijkse werkzaamheden, de volgende projecten in gang gezet en inmiddels grotendeels afgerond:

- Het inrichten van een functiematrix. Alle functies binnen de SWEK zijn in deze matrix opgenomen. De matrix is opgesteld aan de hand van het handboek functie-indeling recreatie. Aan de hand van deze matrix is voor iedere medewerker het salaris beoordeeld en indien nodig aangepast.

- Het uitbreiden van de regeling Rookbeleid SWEK. Hierin waren al de regels voor medewerkers omtrent roken op het terrein van de SWEK vastgelegd. In 2019 is besloten het roken op de erven van de Museummolens voor vrijwilligers, medewerkers en gasten te verbieden. De SWEK hecht eraan het roken zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast is er bij de riet-gedekte molens een extra risico op brand.

- Voor medewerkers zijn bijeenkomsten georganiseerd met informatie over pensioen en ANW (Algemene Nabestaanden Wet).

- In 2019 stonden verkiezingen voor een Ondernemingsraad gepland. Er waren vijf kandidaten. Omdat er vijf zetels beschikbaar waren, hoefden er geen verkiezingen te worden georganiseerd. De OR is inmiddels geïnstalleerd en zal begin 2020 starten met haar werkzaamheden.

- Het invoeren van een nieuwe overlegstructuur. Aan het eind van het jaar is een beleidsteam ingesteld, dat wekelijks bij elkaar komt. Het wekelijkse directieoverleg is komen te vervallen. Het managers overleg komt elke twee weken bij elkaar. In 2020 zullen beide overlegvormen geëvalueerd worden.

Personeelsmutaties
In 2019 zijn 20 medewerkers in dienst gekomen. 9 medewerkers zijn uit dienst gegaan, waarvan 4 op eigen verzoek en 5 vanwege beëindiging van het tijdelijk dienstverband. Van deze 4 medewerkers hadden er 3 een kortdurend seizoencontract. Vacatures die daarvoor in aanmerking kwamen, zijn eerst intern onder de vrijwilligers en medewerkers uitgezet.

Per 31/12/2019 waren 58 medewerkers in dienst, waarvan 18 mannen en 40 vrouwen. De formatie per 31/12/2019 was 38,8 Fte. Van alle medewerkers werkten er 47 in deeltijd, waarvan 38 vrouwen en 9 mannen.
Het aantal medewerkers in fulltime functie bedroeg 11, waarvan 9 mannen en 2 vrouwen.

Stages
In 2019 zijn er 6 maatschappelijke stages geweest, waarvan 3 mannelijke en 3 vrouwelijke lagere school leerlingen:

De leerlingen hebben door middel van een rooster op diverse locaties meegelopen, bijvoorbeeld op Museummolen Blokweer, in de Molenhoek/Bezoekerscentrum, in het Wisboomgemaal en op kantoor. Ook is meegelopen met een ervaren gids van de SWEK.

Ziekteverzuim
Er was in 2019 1 geval van langdurig ziekteverzuim.

Opleidingen
In 2019 hebben 5 medewerkers een basiscursus Bedrijfshulpverlening gevolgd en 29 medewerkers de herhalingscursus Bedrijfshulpverlening. Verder is door een aantal medewerkers deelgenomen aan diverse trainingen voor onze vrijwilligers, zoals verkoop- en kassatraining, gidsencursus en Reanimatie en AED.

Vertrouwenspersoon
In 2019 waren voor de SWEK dezelfde twee vertrouwenspersonen actief, een externe relatie en een vrijwilliger van de SWEK. Deze beide personen vullen de functie als duo in. Zij werken volgens een protocol Taken en Verantwoordelijkheden Vertrouwenspersoon. De contactgegevens van de beide vertrouwenspersonen zijn bekend bij de medewerkers en vrijwilligers van de SWEK. In het jaar 2019 heeft de SWEK geen meldingen van de vertrouwenspersonen ontvangen.

Geplande projecten in 2020 zijn:
- Aanpassing van begrotingsverantwoordelijkheden van HR naar de lijn (managers)
- Toekomstige organisatiestructuur van SWEK

Van de Vrijwilligerscoördinator

Onze organisatie heeft een groot aantal vrijwilligers, 225 eind 2019. Zij zijn belangrijk en noodzakelijk om de doelen en ambities van de stichting te kunnen realiseren. De kassamedewerkers, hosten, gidsen, schippers en klus- en groenvrijwilligers zijn de kracht en ruggengraat van onze stichting.
Het vrijwilligersbestand op peil houden/uitbreiden vergt de nodige inspanning en blijft een uitdaging. Er is een natuurlijk verloop van ongeveer 10%. De voortdurende inspanning op het gebeid van werving nieuwe vrijwilligers heeft ervoor gezorgd dat wij dit verloop op kunnen vangen. Uitbreiding van het vrijwilligersbestand is niet gelukt.

Door de ingebruikname van de nieuwe gebouwen zijn er meer werkplekken bijgekomen voor vrijwilligers. Ook de toename aan gidsaanvragen, met name door Viking, heeft ertoe geleid dat er vaak een extra beroep is gedaan op de vrijwilligers, met name in de weekenden. Hierdoor ontstonden er ´gaten´ in het rooster. Bij de gidsen was dit gemiddeld 3 per dag en bij de schippers 2 per dagdeel. Door de bereidheid van onze vrijwilligers deze open plekken in te vullen heeft alles volgens planning door kunnen gaan. Zoeken naar (technische) hulpmiddelen/ondersteuning kan mogelijk een oplossing bieden.

Vanuit het project inzet vluchtelingen/statushouders via VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland zijn twee mannen in de groenvoorziening ingezet. Beide heren hebben inmiddels een betaalde baan gevonden.

Tot slot

Een mooi jaar 2019. Een jaar waarin gebouwd is aan de toekomst. Een jaar waarin, naast kleine stappen, ook een reuzestap is gezet naar de realisatie van de gezamenlijke doelstellingen.

Kinderdijk, 29 juni 2020

Het bestuur van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk,

C. van der Vlist

Van de Raad van Toezicht

2019 was voor de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk in vele opzichten het beste jaar ooit. Een record hoeveelheid bezoekers kwam per schip ons Werelderfgoed bezoeken. Met de inkomsten van onze betalende bezoekers werden we in staat gesteld om als gastheer van het Nederlandse volk de wereldburger op een nóg professionelere manier te verwelkomen, en te laten zien hoe we ruim 250 jaar geleden uit een benarde positie onder het zeeniveau de strijd tegen het water wisten te winnen.

Het absolute hoogtepunt van 2019 was 7 september 2019: de zaterdagavond waarop H.K.H. Prinses Beatrix, in gezelschap van vele genodigden en letterlijk ten overstaan van alle vrijwilligers, de officiële handeling verrichtte van de opening van het bezoekerscentrum en daarmee het project Entreezone formeel afsloot. Feestelijker hadden we het intensieve bouwtraject van enkele jaren niet kunnen afsluiten!

Als je tien jaar op rij in staat bent om ieder jaar weer meer bezoekers te verwelkomen dan het vorige jaar, lijkt dat normaal, maar het is en blijft heel bijzonder. Dat het toerisme groeit is niet iets wat volledig als verdienste aan de SWEK kan worden toegeschreven. Voor een groot deel overkomt het ons en moeten we de groei zien bij te houden. Zowel in als rondom het Werelderfgoed. In het erfgoed: de vrijwilligers zijn voor ons een onmisbare factor in het verwelkomen van onze gasten en hun organisatie moet de groei kunnen bijbenen. Rondom het erfgoed: de aan- en afvoerlogistiek van alle bezoekers moet goed gekanaliseerd worden en mag de leefbaarheid van de dorpen rondom het Werelderfgoed niet aantasten.

Het is niet zo verwonderlijk dat na de opening van het nieuwe bezoekerscentrum deze groeipijnen als hoogste prioriteit op de agenda van de Raad van Toezicht staan. Hier gaan we de komende jaren de focus op richten, en daarbij hebben we aangegeven dat capaciteit belangrijker is dan kwantiteit.

Tussen de molens heeft de SWEK zijn eigen domein, rondom de molens is het domein openbaar en dus van de overheid. Overheden en SWEK moeten over zaken als bereikbaarheid en parkeren de komende tijd samen goede stappen voorwaarts maken en op basis van gelijkwaardigheid de samenwerking zoeken.

Het succesvolle decennium van de SWEK is begonnen op het moment dat de overheid zich met overtuiging terugtrok uit de governance van een toen (2010) bijna failliete SWEK. Het is goed om dit historisch besef in het achterhoofd te houden, met het oog op het huidige functioneren van bestuur en toezicht binnen de SWEK.

Een goede samenwerking met de overheid is van groot belang voor de stichting. De SWEK zal zich daartoe, via een actieve participatie in de Stuurgroep Kinderdijk, volledig blijven inzetten.

Tenslotte nog een speciale vermelding. Per 1/5/2020 is het voorzitterschap van de Raad van Toezicht overgegaan van W.W. de Jong naar A.J. Borgdorff. De Raad van Toezicht spreekt nogmaals de grote erkentelijkheid uit voor de 10-jarige betrokkenheid van de heer De Jong bij de SWEK. Wij zijn hem grote dank verschuldigd.

Namens de Raad van Toezicht,

A.J. Borgdorff

Voorzitter

Van de vrijwilligersraad

Bestand vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is in 2019 ongeveer gelijk gebleven en slechts met 3 gestegen tot 225. Dit ondanks grote inspanningen. Teneinde nieuwe vrijwilligers te werven werden 2 open dagen georganiseerd. Dit blijkt de beste methode te zijn om het vrijwilligersbestand op sterkte te houden. De benodigde uitbreiding om het aantal werkplekken van 15 te bemensen is dus niet bereikt. Verdeeld over de functies waren er op 31-12-2019:

- 114 hosten, kassamedewerkers en shopmedewerkers
- 41 schippers
- 54 gidsen
- 16 voor diverse functies zoals klussers, groenvoorziening ICT en administratie

In 2019 zijn er 31 nieuwe vrijwilligers bijgekomen en zijn er ook 28 gestopt. Dit is een verloop van ca 12%. De oorzaken voor het afhaken zijn: nieuwe baan (aantrekkende economie), overlijden, drukke werkzaamheden en persoonlijke omstandigheden. Conclusie kan zijn dat dit een gering en natuurlijk verloop betreft, niemand is afgehaakt omdat ze het niet meer leuk vonden bij ons.
Het is gebleken dat de vrijwilligers gezamenlijk een bijdrage hebben geleverd van ca. 50.000 uur. Deze inzet van 50.000 uur vertegenwoordigt een waarde van ca. € 800.000,-- /€1.000.000 (geschat) indien deze werkzaamheden door medewerkers in loondienst zouden zijn uitgevoerd.

In 2019 is er door de bezoekers € 60.000,-- aan fooien gegeven. Er is besloten om aan elke vrijwilliger die meer dan 10 dagdelen heeft gewerkt een bedrag uit te keren, gerelateerd aan het aantal gewerkte dagdelen. Dit heeft geleid tot een uitkering van € 120,--, € 240,-- of € 360,-- voor elke vrijwilliger, afhankelijk van het aantal gewerkte dagdelen.

Onder de vrijwilligers is in 2019 spontaan het idee ontstaan dat er iets teruggedaan moest worden voor de SWEK. De opening van het nieuwe bezoekerscentrum was hiervoor een leuk moment. Dit is als blijk van waardering en om duidelijk te maken dat elke vrijwilliger waardeert wat SWEK allemaal voor de vrijwilligers doet. Tijdens de nieuwjaarsreceptie is het cadeau overhandigd in de vorm van een "kunstwerk", dat het interieur van een molen symboliseert.

Vrijwilligersraad en organisatie vrijwilligers

De Vrijwilligersraad behartigt de belangen van de vrijwilligers bij de SWEK en ondersteunt het management van SWEK. De raad heeft 6 leden. De Raad is januari 2017 voor 3 jaar gekozen. In 2019 is door het overlijden van Karin Hendrikse de samenstelling van de Raad gewijzigd. Piet Verboom, de eerstvolgende op de verkiezingslijst, heeft haar opgevolgd. De overige leden zijn Hans Moerman (voorzitter), Cees Westerlaken (vrijwilligerscoördinator), Aad Voorberg (opleiding schippers en onderhoud schepen), Aly v/d Burgh (organiseren evaluatiegesprekken en wervingscommissie) en Henk Wildeboer (vicevoorzitter en aandachtsgebied gidsen). De Vrijwilligersraad wordt in de gelegenheid gesteld om over al het beleid (en zeker het vrijwilligersbeleid) te adviseren.

Door de organisatorische veranderingen was de inbreng van de Vrijwilligersraad lastiger. Dit werd vooral veroorzaakt door de veranderde bevoegdheden (en later het vertrek) van Johan Mellegers en de dagelijkse medeaansturing van de vrijwilligers door meerdere managers, naast de Vrijwilligerscoördinator en de locatiemanagers.

Belangrijke zaken die binnen de Raad aan de orde geweest zijn:

- Opleiding vrijwilligers (gids, kassamedewerker, AED, opleiden schippers, Viking-instructie)
- Veranderingen t.g.v. ingebruikname nieuwe entree
- Veranderingen t.g.v. de ingebruikname bezoekerscentrum, het ontvangstgebouw voor groepen, de Fabriek en het Wisboomgemaal
- Uitwerking, uitbreiding en veranderingen functies
- Veranderingen aansturing vrijwilligers
- Bijdrage bij de openingshandeling van het bezoekerscentrum
- Openingstijden
- Gevolgen stijging aantal boekingen
- Werven van vrijwilligers
- Reservering budgetten 2020
- Mogelijkheden plan B
- Parkeren vrijwilligers
- Kleding afspraken

Aansturen vrijwilligers

Tot en met 2018 werden de vrijwilligers voornamelijk aangestuurd door de vrijwilligers-coördinator van SWEK en de locatiemanagers. Door het uitbreiden van het aantal locaties en door het benoemen van medewerkers die verantwoordelijk zijn voor o.a. souvenirs, horeca, onderhoud, facilitaire zaken gaan deze ook deels de vrijwilligers aansturen t.a.v. hun vakgebied. Dit is voor de organisatie een goede ontwikkeling, doch het vergt een strakke afstemming tussen de verschillende managers van SWEK over wie wat doet. In 2019 is dit door het aannemen van de diverse managers ingevoerd. Dit heeft incidenteel tot enige aanpassingsproblemen geleid.

Overlegstructuur

In 2019 was er het volgende periodieke overleg:

- Besprekingen Vrijwilligersraad met Vrijwilligerscoördinator van SWEK Margriet Borsje (8x)
- Kernoverleg tussen Margriet Borsje, Cees Westerlaken, Henk Wildeboer en Hans Moerman ter voorbereiding vrijwilligersbeleid en aansturing vrijwilligers (wekelijks)
- Uitvoeringsoverleg tussen Johan Mellegers, Margriet Borsje, Cees Westerlaken, Henk Wildeboer en Hans Moerman over noodzakelijke aanpassingen ten gevolge van veranderingen ten aanzien van het toeristisch product.
- Overleg Directie/Vrijwilligersraad, maandelijkse besprekingen over de aansturing van de organisatie. Hierbij waren namens de Raad Cees Westerlaken, Henk Wildeboer en Hans Moerman aanwezig.

- Overleggen en instructies met de verschillende doelgroepen van de vrijwilligers, zoals gidsen, schippers, kassamedewerkers ed.
- Op verzoek van de Vrijwilligersraad is er in oktober een overleg geweest met een delegatie van de Raad van Toezicht.

Functies en werkzaamheden

De functies waarbij de vrijwilligers ingezet zijn: 3 kassamedewerkers (Museummolens en Middelkade), 3 kassa shop (Wisboomgemaal, Museummolen Blokweer), 2 hosten (Wisboomgemaal), 5 schippers (Friso, Vos, Jantina), gidsen (boeking gerelateerd), en klussers (onderhoud).

Daarnaast werden vrijwilligers ingezet bij management en organisatietaken zoals de organisatie van de opening bezoekerscentrum, werven, opleiden, instructies, AED-opleiding, nieuwsbrief, rondleidingen, intakegesprekken, educatie, communicatie, documentatie, uitgeven bedrijfskleding, en sponsering, Op deze manier wordt zoveel als mogelijk en nuttig de beschikbare expertise van de vrijwilligers gebruikt. Dit draagt veel bij aan de tevredenheid van de vrijwilligers (en de organisatie van SWEK).

Gidsen en schippers bestand

Belangrijk voor het financiële resultaat van de SWEK en het aantal betalende bezoekers is het bestand aan vrijwillige gidsen en vrijwillige schippers. Ten eerste omdat we vinden dat de kwaliteit van door ons zelf opgeleide gidsen (en schippers) veel groter is dan ingehuurde gidsen. Ten tweede omdat een bestand aan gidsen het mogelijk maakt om boekingen van klanten te accepteren inclusief gidsen, die ervoor zorgen dat groepen als tevreden bezoekers (kennis Werelderfgoed, vermaakt) naar huis gaan. Het aantal gekwalificeerde gidsen is in eind 2019 54 stuks. Gedurende heel 2019 konden alle boekingen door eigen gidsen worden uitgevoerd, inclusief de Jantina.
Door op vrijwillige basis hosten op te leiden om het gidsen op de Jantina aan te kunnen is de druk op het inzetten van gidsen deels weggenomen. Jammer is dat Viking ons gedwongen heeft om een groot deel van de boekingen 4+1 gids te leveren per boeking. Dit is vooral het gevolg geweest van het feit de alternatieven per schip (fietsen, Jantina en kaastoer) door Viking onvoldoende verkocht werden.

Knelpunten

Kijkend naar onze toekomst zijn er een aantal knelpunten op te lossen:

- De piekdrukte van bezoekers.
- Parkeergelegenheid voor bezoekers.
- Uitvoering van het onderhoud van de schepen.
- Het consequent invullen van beschikbaarheid in het rooster door de vrijwilligers.
- Het inroosteren van de vrijwilligers t.o.v. de beschikbaarheid van vrijwilligers.
- De terugkoppeling van de Vrijwilligersraad aan de vrijwilligers.
- De aanpak van klachten, opmerkingen en restpunten en de terugkoppeling ervan.
- Het uitbreiden/handhaven van het bestand aan vrijwilligers gaat steeds moeizamer.
- Wat te doen als gaten in het rooster niet kunnen worden ingevuld door vrijwilligers (plan B).
- De gemiddelde leeftijd van vrijwilligers (73) maakt de organisatie kwetsbaar.

- Het deels moeten inzetten van 4+1 gids per Vikingschip zorgt voor roosterproblemen.
- Het maximaal aantal Vikingschepen per dag zorgt voor topdrukte bij bezoekpunten.

Door passende maatregelen worden en werden bovenstaande knelpunten opgelost of zullen worden opgelost.

Namens de Vrijwilligersraad,

Hans Moerman
Voorzitter

JAARREKENING 2019

A – BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na voorstel resultaatbestemming)

	ref		31-12-2019 €		31-12-2018 €
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa	1		134.861		234.861
Materiële vaste activa	2		4.848.538		4.583.794
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden	3		108.589		162.772
Vorderingen					
Debiteuren	4	243.893		97.069	
Overige vorderingen en overlopende activa	5	475.648		507.138	
			719.541		604.207
Liquide middelen	6		2.661.262		5.410.321
			8.472.791		10.995.955

A – BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na voorstel resultaatbestemming)

			31-12-2019		31-12-2018
			€		€
PASSIVA	ref				
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	7	781.991		543.384	
Bestemmingsreserves	8	3.758.700		4.020.993	
Bestemmingsfondsen	9	73.830		81.330	
			4.614.521		4.645.707
VOORZIENINGEN					
Voorziening groot onderhoud	10	60.050		0	
			60.050		0
LANGLOPENDE SCHULDEN					
Schulden aan kredietinstellingen	11	1.848.992		0	
			1.848.992		0
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Schulden aan kredietinstellingen		146.008		0	
Crediteuren		391.351		791.155	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12	69.985		181	
Overige schulden en overlopende passiva	13	1.341.884		5.558.912	
			1.949.228		6.350.248
			8.472.791		10.995.955

B – STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

		Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
		€	€	€
Baten				
Inkomsten uit entreegelden		2.328.189	1.894.769	1.977.003
Inkomsten steigers		165.469	123.967	147.197
Inkomsten rondvaartboot		346.432	380.734	345.453
Inkomsten gidsen		184.813	137.615	146.153
Inkomsten verkopen	14	1.355.227	1.162.712	1.266.949
Inkomsten parkeren		113.743	82.905	184.117
Onderhoudsbijdragen	15	273.311	182.724	241.699
Huurinkomsten molens		44.893	44.000	44.291
Overige inkomsten	16	283.239	0	365.316
		5.095.316	4.009.426	4.718.178
Lasten				
Inkoopwaarde verkopen	17	735.016	609.000	637.624
Personeelskosten	18	2.114.499	1.993.870	1.743.670
Afschrijvingen		235.551	85.000	88.224
Overige personeelskosten	19	279.319	100.920	254.908
Huisvestigingskosten	20	1.281.133	714.200	845.197
Verkoopkosten	21	128.777	130.195	97.522
Kantoorkosten	22	107.075	115.500	89.409
Algemene kosten	23	210.972	95.000	153.991
		5.092.342	3.843.685	3.910.545
Resultaat operationele bedrijfsvoering		2.974	165.741	807.633
Financiële baten en lasten	24	(34.160)	(42.000)	(9.833)
Resultaat		(31.186)	123.741	797.800
Resultaatbestemming				
Toevoeging / onttrekking aan bestemmingsreserves		(262.293)		644.281
Toevoeging / onttrekking aan bestemmingsfonds		(7.500)		75.000
Toevoeging aan de algemene reserve		238.607		78.519
Resultaat		(31.186)		797.800

C – TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Algemene toelichting

Activiteiten
De stichting is opgericht op 7 februari 2002 en is statutair gevestigd in gemeente Molenwaard (deze gemeente maakt m.i.v. 1/1/2019 deel uit van de gemeente Molenlanden). Het adres van de stichting is Overwaard 2, 2961 AT Kinderdijk. Het KvK-nummer is 24331545. De doelstelling van de stichting is het behouden en conserveren van het molengebied Kinderdijk als (cultuur) historisch- en natuurmonument.

Continuïteit
Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2019 is er een pandemie gaande met betrekking tot het Corona virus, COVID-19. Deze pandemie heeft ook een impact op de activiteiten en bedrijfsvoering van Stichting Werelderfgoed Kinderdijk. In maart 2020 is het besluit genomen om dicht te gaan tot 30 april 2020, dit is later verlengd tot en met 31 mei 2020. In deze periode is een groot deel van de inkomsten bestaande uit met name de entreebewijzen en de horeca volledig stil komen te liggen. In juni 2020 zijn er weer mogelijkheden om open te gaan echter dient er nog steeds rekening gehouden te worden met de geldende maatregelen. SWEK zal ook de komende tijd hard geraakt worden, omdat veel van de bezoekers buitenlandse toeristen zijn die door restricties van het reizen en door de angst voor het virus nog even weg zullen blijven. Het is uiteraard nog onduidelijk hoe het toerisme en reizen zich de komende maanden zullen ontwikkelen en wanneer de grote toeristenstroom naar Kinderdijk, zoals voor de uitbraak van COVID-19, weer op gang zal komen. Hierdoor kan er onzekerheid ontstaan omtrent de continuïteit van SWEK.

Om deze onzekerheid weg te nemen en om de continuïteit van de SWEK te waarborgen zijn er diverse acties ondernomen. Deze acties bestaan o.a. uit:
- Aanvraag van overheidsregelingen zoals de NOW en uitstel van belastingen;
- Het verkennen en het mogelijk aantrekken van nieuwe leningen/financiering;
- Het uitstellen van investeringen en het aangaan van andere verplichtingen.

Daarnaast zullen ook maatregelen voor de komende jaren onderzocht worden om een sluitende begroting te kunnen realiseren. Er wordt onder andere nagedacht over mogelijke nieuwe inkomstenstromen, het verleggen van de focus op bepaalde doelgroepen en het bezuinigen op diverse kostenposten.

Op basis van bovenstaande is de verwachting van het bestuur dat SWEK de impact van COVID-19 dankzij de diverse genomen maatregelen en ondernomen acties op kan vangen. Daarom is deze jaarrekening opgesteld op basis van de continuïteits-veronderstelling.

Schattingen
Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Werelderfgoed Kinderdijk zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C.1 "Kleine Organisaties-zonder-winststreven", die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de grondslagen voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa
De immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening houdend met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Tot het moment van ingebruikname worden deze subsidies als afzonderlijke verplichting in de balans opgenomen.

(Im)materiële vaste activa in ontwikkeling / in aanbouw worden eveneens opgenomen onder de (im)materiële vaste activa. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikname.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa
De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Een deel van het vermogen heeft een beperkte bestedingsmogelijkheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.

Bestemmingsreserves zijn het deel van het eigen vermogen dat wordt afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan, en deze beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsfondsen zijn het deel van het eigen vermogen dat wordt afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan, en deze beperking door derden is aangebracht.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Stichting Werelderfgoed Kinderdijk heeft twee soorten terreinen en gebouwen, namelijk de entreezone & terreininrichting en de monumentale gebouwen & historische objecten.

Entreezone & terreininrichting
Voor uitgaven voor groot onderhoud van de gebouwen in de entreezone en de terreininrichting wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het toekomstig groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Monumentale gebouwen & historische objecten
Voor het groot onderhoud aan de molens, de bijbehorende gebouwen en het wisboomgemaal wordt geen voorziening gevormd. Stichting Werelderfgoed Kinderdijk is hiervan geen eigenaar maar pacht deze gebouwen van de gemeente. Gedurende de pacht is de stichting verantwoordelijk voor de instandhouding van de panden, zoals het restauratiewerk en het onderhoud dat uitgevoerd dient te worden. De stichting ontvangt hiervoor van diverse instanties subsidies om de monumentale gebouwen te onderhouden en bruikbaar te houden voor de exploitatie. Eventuele tekorten worden aangevuld uit de

reserves van de stichting zelf. Ook voor de (historische) schepen wordt geen voorziening groot onderhoud gevormd. Deze staan ten dienste van de bedrijfsvoering, de subsidies en toegangsgelden die worden ontvangen zijn bedoeld om de kosten voor groot onderhoud te dekken. Op basis van bovenstaande omstandigheden is er geen voorziening groot onderhoud gevormd voor de monumentale gebouwen en historische objecten. De kosten van restauratie en onderhoud worden ten laste van de exploitatie van de stichting gebracht.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Kortlopende schulden
Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Onder de kortlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd korter dan één jaar.

Vooruit ontvangen subsidies waarvoor nog een prestatie moet worden verricht zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Netto-omzet
Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, waaronder retributieheffing en bijdragen die worden geïnd bij kaartverkoop met als doel het afdragen aan het Regionaal fonds ter stimulering van Recreatie, Toerisme en Cultureel Erfgoed Werelderfgoed Kinderdijk

Baten – verkoop van goederen
Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra deze zijn gerealiseerd en er geen sprake meer is van eigendom van de goederen.

Baten – verlenen van diensten
Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten, onder aftrek van kortingen.

Overheidssubsidies
Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Baten uit giften van derden
Baten uit giften en andere toezeggingen van derden (anders dan overheidssubsidies) worden in het resultaat verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen. Indien baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen in het verslagjaar waarin ze zijn ontvangen niet volledig zijn besteed, voegt de stichting de nog niet bestede bedragen via de resultaatbestemming toe aan de bestemmingsreserves respectievelijk bestemmingsfondsen.

Indien Stichting Werelderfgoed Kinderdijk in een volgend verslagjaar uit deze bestemmingsreserves respectievelijk bestemmingsfondsen put, verantwoordt zij deze besteding in de staat van baten en lasten als last. De stichting verwerkt deze besteding via de resultaatbestemming als een onttrekking aan de bestemmingsreserves respectievelijk bestemmingsfondsen.

Baten in natura
In het verslagjaar ontvangen baten in natura worden niet opgenomen in de staat van baten en lasten. Leveringen in natura die Stichting Werelderfgoed Kinderdijk in het boekjaar heeft ontvangen worden in de toelichting vermeld. Voor zover dat belang is voor het inzicht in de jaarrekening wordt daarbij een indicatie gegeven van de reële waarde van deze baten. In overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving wordt vrijwilligerswerk niet financieel verantwoord.

Lasten
De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelskosten

Periodiek betaalbare beloningen
De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Pensioenen
Stichting Werelderfgoed Kinderdijk heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de benadering van verplichtingen voor de werkgever. De stichting heeft een toegezegde bijdrage regeling. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen vaste activa
Vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur / verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen aan derden betaalde (te betalen) en van derden ontvangen (te ontvangen) interest.

Vennootschapsbelasting
De jaarrekening is opgesteld onder de veronderstelling dat er geen belastingplicht is in het kader van de vennootschapsbelasting.

D - TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

Stichting Werelderfgoed Kinderdijk hanteert de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages voor immateriële vaste activa:

- Software en app's: 20%

Immateriële vaste activa	Software en app's	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2019		
Aanschaffingswaarde	0	0
Boekwaarde	0	0
Mutaties		
In gebruik genomen activa in ontwikkeling	274.861	274.861
Ontvangen subsidies	(140.000)	(140.000)
	134.861	134.861
Stand per 31 december 2019		
Aanschaffingswaarde	134.861	134.861
Boekwaarde	134.861	134.861

Immateriële vaste activa in ontwikkeling	Software en app's	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2019		
Aanschaffingswaarde	234.861	234.861
Boekwaarde	234.861	234.861
Mutaties		
Investeringen	40.000	40.000
In gebruik genomen	(274.861)	(274.861)
	(234.861)	(234.861)
Stand per 31 december 2019		
Aanschaffingswaarde	0	0
Boekwaarde	0	0

2. *Materiële vaste activa*

Stichting Werelderfgoed Kinderdijk hanteert de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages voor materiële vaste activa:

- Terreinen (bestrating) 5%
- Inventarissen: 20 - 33%
- Gebouwen, verbouwingen en steigers: 2,5 - 20%
- Vervoermiddelen: 10 - 20%

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Materiële vaste activa	4.298.701	918.771
Activa in ontwikkeling	549.837	3.665.023
	4.848.538	4.583.794

De stichting heeft een aantal gebouwen en terreinen om niet in pacht verkregen, en heeft de plicht deze te onderhouden. Het betreft 19 monumentale molens, het Wisboomgemaal, schuren en de omliggende terreinen. Deze activa zijn niet in de balans opgenomen.

D - TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Materiële vaste activa	Terreinen	Inventarissen	Gebouwen, verbouwingen en steigers	Vervoer-middelen	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019					
Aanschaffingswaarde	349.923	348.321	247.389	404.811	1.350.444
Cumulatieve afschrijvingen	(572)	(224.102)	(139.483)	(67.516)	(431.673)
Boekwaarde	349.351	124.219	107.906	337.295	918.771
Mutaties					
Afschrijvingen	(3.431)	(72.688)	(79.091)	(76.326)	(231.536)
Investeringen	0	284.660	2.500	23.434	310.594
In gebruik genomen activa in ontwikkeling	0	266.057	7.896.457	0	8.162.514
Investeringssubsidies en bijdragen	0	(140.985)	(4.716.642)	0	(4.857.627)
Desinvesteringen	0	(22.877)	(44.608)	0	(67.485)
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	0	22.877	40.593	0	63.470
	(3.431)	337.044	3.099.209	(52.892)	3.379.930
Stand per 31 december 2019					
Aanschaffingswaarde	349.923	735.176	3.385.096	428.245	4.898.440
Cumulatieve afschrijvingen	(4.003)	(273.913)	(177.981)	(143.842)	(599.739)
Boekwaarde	345.920	461.263	3.207.115	284.403	4.298.701

Materiële vaste activa in ontwikkeling	Entreezone	Overige	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2019			
Aanschaffingswaarde	3.411.304	253.719	3.665.023
Boekwaarde	3.411.304	253.719	3.665.023
Mutaties			
Investeringen	5.043.386	464.706	5.508.092
In gebruik genomen	(8.162.514)	(170.063)	(8.332.577)
Desinvesteringen	(290.701)	0	(290.701)
	(2.409.829)	294.643	(3.115.186)
Stand per 31 december 2019			
Aanschaffingswaarde	1.475	548.362	549.837
Boekwaarde	1.475	548.362	549.837

VLOTTENDE ACTIVA

3. Voorraden

Voorraden met een boekwaarde van € 108.589 (2018; € 162.628) betreffen voorraden souvenirs, folders en horeca voorraden.

4. Debiteuren

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Nominale waarde	282.333	97.069
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	(38.440)	0
	243.893	97.069

5. Overige vorderingen en overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Te vorderen BTW	134.475	263.190
Vooruitbetaalde kosten	40.220	59.006
Overige vorderingen	280.362	163.792
Uitgegeven lening	12.666	14.526
Te ontvangen LIV	7.925	6.624
	475.648	507.138

De overige vorderingen betreffen met name nog te ontvangen subsidies.

De uitgegeven lening heeft een rente van 4% per jaar en zal in maandelijkse annuïtaire bedragen (bestaande uit rente en aflossing van € 200) worden terugbetaald, voor het laatst in december 2025.

De vorderingen hebben een resterende looptijd van minder dan 1 jaar, behoudens de uitgegeven lening en te ontvangen subsidie voor een bedrag van € 24.681 (2018: € 15.380).

6. Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Kas	38.972	32.214
Rabobank	1.251.856	5.203.260
Nederlandse Waterschapsbank	1.345.234	151.768
Kruisposten	25.200	23.079
	2.661.262	5.410.321

De liquide middelen staan ten vrije beschikking van de stichting.

D - TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

7. Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt weer te geven:

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	543.384	464.856
Resultaatbestemming	238.607	78.519
Stand per 31 december	781.991	543.384

8. Bestemmingsreserves

Deze bestaan uit:

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Vervangingsreserve activa	500.000	500.000
Bestemmingsreserve ontwikkeling entreezone	1.728.809	1.533.514
Bestemmingsreserve projecten	28.500	193.500
Bestemmingsreserve groot onderhoud	975.000	975.000
Bestemmingsreserve ontwikkeling film Wisboomgemaal/ Hulpgemaal De Fabriek	45.000	40.000
Bestemmingsreserve afschrijving materiële vaste activa	481.391	500.979
Bestemmingsreserve geschikt maken en in gebruik name nieuwe entreezone	0	245.000
Bestemmingsreserve maatregelen visitor management	0	33.000
Stand per 31 december	3.758.700	4.020.993

Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt weer te geven:

Totaal	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	4.020.993	3.376.712
Toevoeging / onttrekking vanuit resultaatbestemming	(262.293)	644.281
Stand per 31 december	3.758.700	4.020.993

De bestemmingsreserves bestaan uit:

Vervangingsreserve activa	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	500.000	500.000
Toevoeging / (onttrekking) vanuit resultaatbestemming	0	0
Stand per 31 december	500.000	500.000

D - TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Bestemmingsreserve ontwikkeling entreezone	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	1.533.514	1.339.426
Toevoeging / onttrekking vanuit resultaatbestemming	195.295	194.088
Stand per 31 december	1.728.809	1.533.514

Voor de ontwikkeling van de entreezone zijn bijdragen van derden ontvangen. Voor zover die geen betrekking hebben op overheidssubsidies zijn deze in het jaar van ontvangst in de resultatenrekening verantwoord. Deze opbrengsten zijn echter bestemd voor de entreezone en zijn daarom in deze reserve opgenomen. Tevens heeft de stichting in het verleden een deel van de algemene reserve voor dit doel afgezonderd en aan deze reserve toegevoegd.

Bestemmingsreserve projecten	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	193.500	193.500
Toevoeging / onttrekking vanuit resultaatbestemming	(165.000)	0
Stand per 31 december	28.500	193.500

Diverse projecten gericht op onderhoud en de realisatie van materiële vaste activa kunnen naar verwachting niet worden bekostigd uit subsidies en bijdragen van derden. Deze reserve is bedoeld voor de lasten uit de eigen bijdragen van de stichting aan deze projecten.

Bestemmingsreserve groot onderhoud	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	975.000	775.000
Toevoeging vanuit resultaatbestemming	0	200.000
Stand per 31 december	975.000	975.000

Dit bedrag is bestemd voor toekomstig onderhoud aan de monumenten waarvoor naar verwachting geen subsidie kan worden verkregen.

D - TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Bestemmingsreserve ontwikkeling film Wisboomgemaal/Hulpgemaal De Fabriek	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	40.000	35.000
Toevoeging vanuit resultaatbestemming	5.000	5.000
Stand per 31 december	45.000	40.000

Dit bedrag is bestemd voor de ontwikkeling van een film.

Bestemmingsreserve afschrijving materiële vaste activa	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	500.979	533.786
Toevoeging (Onttrekking) vanuit resultaatbestemming	(19.588)	(32.807)
Stand per 31 december	481.391	500.979

In de jaarrekening 2017 is een aantal vaste activa geherwaardeerd. Voor de impact op het vermogen is deze bestemmingsreserve gevormd, die zal worden gebruikt voor de toekomstige afschrijvingskosten van deze activa.

Bestemmingsreserve geschikt maken en in gebruik name nieuwe entreezone	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	245.000	0
Toevoeging vanuit resultaatbestemming	(245.000)	245.000
Stand per 31 december	0	245.000

De bedrag was bestemd voor het geschikt maken van de nieuwe entreezone en voor de in gebruik name van de nieuwe entreezone.

Bestemmingsreserve maatregelen visitor management	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	33.000	0
Toevoeging vanuit resultaatbestemming	(33.000)	33.000
Stand per 31 december	0	33.000

Dit bedrag was bestemd voor tijdelijke maatregelen visitor management in 2019.

9. *Bestemmingsfondsen*

Bestemmingsfonds educatieschuur contramolen	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	6.330	6.330
Mutaties	0	0
Stand per 31 december	6.330	6.330

Het bestemmingsfonds is gevormd voor een gift die aan deze educatieschuur moet worden besteed.

Bestemmingsfonds historisch schip Jantina	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	75.000	0
Mutaties	(7.500)	75.000
Stand per 31 december	67.500	75.000

Het bestemmingsfonds is gevormd voor een gift die aan de duurzame aanpassing van het historisch schip Jantina moet worden besteed. Deze aanpassing is gedaan in 2018 en is in de boekwaarde van de materiële vaste activa opgenomen. Het bestemmingsfonds zal gedurende de economische levensduur van het schip vrijvallen in lijn met de toekomstige afschrijvingslasten.

VOORZIENINGEN

10. Voorziening groot onderhoud

Voorziening groot onderhoud	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Dotaties	68.250	0
Onttrekking	(8.200)	0
Stand per 31 december	60.050	0

D - TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

LANGLOPENDE SCHULDEN

11. Leningen aan kredietinstellingen

Lening Coöperatieve Rabobank U.A.	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Verstrekking	955.000	0
Aflossing	0	0
Stand per 31 december	995.000	0
Hoofdsom	995.000	0
Cumulatieve aflossing	0	0
Kortlopend deel	96.008	0
Saldo per 31 december	898.992	0

De lening is in hoofdsom groot € 995.000 en heeft een looptijd van 10 jaar. De jaarlijkse rente bedraagt 2,50% en staat voor 3 jaar vast. De eerste 6 maanden zijn aflossingsvrij. De eerste aflossing zal in februari 2020 plaatsvinden en bedraagt € 8.728 per maand. Als zekerheid is een eerste hypotheekrecht afgegeven op het pand aan de Nederwaard 1 te Kinderdijk (het bezoekerscentrum).

Lening De Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Verstrekking	1.000.000	0
Aflossing	0	0
Stand per 31 december	1000.000	0
Hoofdsom	1.000.000	0
Cumulatieve aflossing	0	0
Kortlopende deel	50.000	0
Saldo per 31 december	950.000	0

De lening is in hoofdsom groot € 1.000.000 en heeft een looptijd van 20 jaar. De jaarlijkse rente bedraagt 0,78% en dient jaarlijks uiterlijk op 5 juli betaald te worden. De eerste aflossing zal in 2020 plaatsvinden en bedraagt € 50.000 per jaar. Vervroegd aflossen van de gehele of een gedeelte van de lening is niet toegestaan. De Gemeente Molenlanden heeft zich ten behoeve van de geldgeefster borg gesteld voor de juiste nakoming van de verplichtingen tot betaling.

KORTLOPENDE SCHULDEN

12. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Loonheffing	69.985	181
	69.985	181

13. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Nog te besteden subsidies en bijdragen	692.205	500.005
Nog te betalen kosten	503.687	250.436
Reservering vakantiegeld en -dagen	141.523	101.039
Vooruit ontvangen huur	1.120	0
Te betalen nettolonen	1.935	568
Te betalen pensioenpremies	1.414	737
Vooruit ontvangen subsidies voor nieuw bezoekerscentrum	0	4.706.127
	1.341.884	5.558.912

De vooruit ontvangen subsidies voor het nieuwe bezoekerscentrum betreffen ontvangsten uit hoofde van projectsubsidies van diverse overheidsinstanties. Het bezoekerscentrum is in 2019 in gebruik genomen, de subsidies zijn in mindering gebracht op de investeringskosten. De overige nog te besteden subsidies bestaan uit diverse project- en investeringssubsidies. Een deel van de nog te besteden projectsubsidies is al uitgegeven. Deze uitgaven zijn opgenomen bij de activa in ontwikkeling.

In de post nog te betalen kosten zit een te betalen bedrag aan het regionaal fonds. Dit betreft een bedrag van € 85.192 (2018: € 44.669). Dit bedrag is opgebouwd uit een bijdrage van € 0,75 voor elke betalende bezoeker boven het aantal van 250.000. Het aantal betalende bezoekers in 2019 is 363.589.

E - NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN EN FINANCIERING DERDEN

Leaseovereenkomst voor kantoorinventaris

Er zijn twee leaseovereenkomsten afgesloten voor kopieerapparaten en twee onderhoudscontracten ten behoeve van het onderhoud van de kopieerapparaten. De overeenkomsten hebben een resterende looptijd van 7 tot 28 maanden. Er is een contract afgesloten voor kassasystemen. De overeenkomst heeft een resterende looptijd van 12 maanden.

Huurovereenkomst voor archiefruimte

Er is een huurovereenkomsten afgesloten voor een archiefruimte. De overeenkomst loopt van rechtswege af op 26 januari 2017 met een optie deze te verlengen met 12 maanden. De overeenkomst is verlengd tot 26 januari 2021.

Financiële verplichtingen uit niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen en financiering derden

	Verplichtingen <1 jaar	Verplichtingen >1 jaar maar <5 jaar	Verplichtingen >5 jaar
	€	€	€
Kantoorinventaris	1.538	1.375	0
Huur archiefruimte	217	0	0
	1.755	1.375	0

Gebeurtenissen na balansdatum

Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2019 is er een pandemie gaande met betrekking tot het Corona virus, COVID-19. Om de impact van COVID-19 op de Nederlandse bevolking te minimaliseren heeft de Nederlandse regering diverse maatregelen genomen, zoals social distancing, het oproepen om zoveel mogelijk thuis te blijven en het sluiten van onder andere de horeca en musea tot 31 mei. Dit heeft grote gevolgen gehad voor SWEK. In maart 2020 is het besluit genomen om dicht te gaan tot 30 april 2020, dit is later verlengd tot en met 31 mei 2020. In deze periode is een groot deel van de inkomsten bestaande uit met name de entreebewijzen en de horeca volledig stil komen te liggen. Met de versoepeling van de overheidsmaatregelen per 1 juni 2020 zijn er weer mogelijkheden voor SWEK om open te gaan, echter vraagt deze versoepeling nog steeds dat er rekening gehouden dient te worden met de geldende maatregelen zoals een maximum van 30 personen in groepen in juni (zal in de komende periode worden verhoogd) en het houden van 1,5 meter afstand. Ondanks deze versoepelingen zal SWEK ook de komende tijd hard geraakt worden, omdat veel van de bezoekers buitenlandse toeristen zijn die door restricties van het reizen en door de angst van het virus nog even weg zullen blijven. Het is uiteraard nog onduidelijk hoe het toerisme en reizen zich de komende maanden zal ontwikkelen en wanneer de grote toeristenstroom naar Kinderdijk zoals voor de uitbraak van COVID-19 weer op gang zal komen.

In de grondslagen wordt de impact van COVID-19 op de continuïteit van SWEK verder toegelicht.

F - TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

BATEN

Inkomsten van bezoekers

De inkomsten van bezoekers bestaan uit:

	2019	2018
	€	€
Inkomsten uit entreegelden	2.328.189	1.977.003
Inkomsten steigers	165.469	147.197
Inkomsten rondvaartboot	346.432	345.453
Inkomsten gidsen	184.813	146.153
Inkomsten verkopen	1.355.227	1.266.949
Inkomsten parkeren	113.743	184.117
	4.493.873	4.066.872

14. Inkomsten verkopen

	2019	2018
	€	€
Opbrengst souvenirs	965.828	922.746
Opbrengst horeca verkopen	387.399	344.203
	1.355.227	1.266.949

De opbrengst verkopen van in totaal € 1.355.227 (2018: € 1.266.949) bestaat uit opbrengsten uit hoofde van horeca verkopen en uit opbrengsten uit hoofde van verkoop van souvenirs. De opbrengsten en brutomarges van beide opbrengstencategorieën kan als volgt worden gespecificeerd;

Brutomarge souvenirs	2019	2018
	€	€
Opbrengst souvenirs	965.828	922.746
Kostprijs verkopen souvenirs	(585.869)	(450.317)
	379.959	472.429
Brutomarge in %	39,3%	51,2%

Brutomarge horeca verkopen	2019	2018
	€	€
Opbrengst horeca verkopen	387.399	344.203
Kostprijs verkopen horeca	(149.147)	(127.443)
	238.252	216.760
Brutomarge in %	61,5%	63,0%

15. Onderhoudsbijdragen

De totale ontvangen bijdragen ten behoeve van onderhoud bestaan uit:

	2019	2018
	€	€
SIM / BRIM	106.127	121.774
Provincie Zuid-Holland – 6-jarige overeenkomst	77.900	77.425
Overige projectsubsidies	89.284	42.500
	273.311	241.699

De ontvangsten uit hoofde van de SIM-regeling (voorheen BRIM-regeling) en uit de meerjarige onderhoudsregeling van de Provincie Zuid-Holland zien op 6-jaarlijkse overeenkomsten met een looptijd tot 31 december 2021 en tot 31 december 2024. De ontvangsten van BRIM in 2018 bevatten een bedrag van € 22.254 dat ziet op inkomsten van de jaren 2016 en 2017.

Overige subsidie inkomsten zien op diverse projectsubsidies met een éénmalig karakter.

Voor vrijwel al de baten uit subsidies geldt dat aan het einde van het betreffende traject een verantwoording aan de subsidieverstrekker dient plaats te vinden. Op basis daarvan vindt een subsidie afrekening plaats. Tot die tijd kent de toegekende subsidie een voorwaardelijk karakter. Baten zijn verantwoord naar de mate waarin de directie inschat dat aan de subsidievoorwaarden is voldaan.

16. Overige inkomsten

	2019	2018
	€	€
Giften en sponsoring	205.520	200.887
Maalpremies	6.090	7.235
Overige inkomsten	71.629	157.194
	283.239	365.316

De ontvangen giften en sponsoring bevatten giften van derden ad € 195.295 (2018: € 194.088) die zijn bestemd voor de realisatie van entreezone. Voor de bestemming van deze giften is een bestemmingsreserve gevormd.

LASTEN

17. Inkoopwaarde verkopen

	2019	2018
	€	€
Kostprijs verkopen souvenirs	538.227	450.317
Kostprijs verkopen horeca verkopen	149.147	127.443
Inkoopkosten arrangementen	47.642	59.864
	735.016	637.624

F - TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

18. Personeelskosten

	2019	2018
	€	€
Brutolonen en salarissen	1.665.201	1.372.267
Sociale premies	252.484	211.724
Pensioenkosten	196.814	159.679
	2.114.499	1.743.670

Gedurende het jaar 2019 waren gemiddeld 33 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2018: 31).

19. Overige personeelskosten

	2019	2018
	€	€
Inhuur personeel	142.384	157.415
Reiskostenvergoeding woon-werk	49.032	36.319
Bestuurskosten	30.400	489
Personeelsverzekeringen	19.624	37.345
Overige personeelskosten	17.841	11.020
Bedrijfskleding	10.111	6.491
Studie- en opleidingskosten	8.943	4.624
Bestuurder aansprakelijkheidsverzekering	653	653
Personeelsvereniging	167	449
Overige kostenvergoedingen	164	103
	279.319	254.908

20. Huisvestingskosten

	2019	2018
	€	€
Onderhoud gebouwen	1.161.892	814.156
Dotatie voorziening groot onderhoud	68.250	0
Schoonmaakkosten	36.752	16.236
Gas, water en elektra	4.371	4.779
Overige huisvestingskosten	9.868	10.026
	1.281.133	845.197

21. Verkoopkosten

	2019	2018
	€	€
Marketing	76.532	80.669
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	38.440	0
Communicatie	13.805	16.853
	128.777	97.522

22. Kantoorkosten

	2019	2018
	€	€
Automatiseringskosten	81.613	71.736
Kantoorbenodigdheden	9.771	4.199
Telefoon- en internetkosten	6.212	5.377
Drukwerk en filmkosten	5.900	3.488
Kantinekosten	3.579	4.609
	107.075	89.409

23. Algemene kosten

	2019	2018
	€	€
Accountantskosten	114.515	109.322
Visitor management	50.000	0
Abonnementen en contributies	40.033	27.692
Correctie BTW voorgaande jaren	2.544	9.132
Advieskosten	2.486	0
Overige algemene kosten	1.394	7.845
	210.972	153.991

24. Financiële baten en - lasten

	2019	2018
	€	€
Ontvangen rente leningen u/g	547	1.244
Betaalde rente en bankkosten	(34.707)	(11.077)
	(34.160)	(9.833)

Resultaatbestemming

In de jaarrekening is de voorgenomen resultaat bestemming over boekjaar 2019 verwerkt zoals verantwoord in de toelichting op het eigen vermogen. De Raad van Toezicht dient dit nog te bekrachtigen.

Kinderdijk, 29 juni 2020

Bestuur:

C. van der Vlist

Raad van toezicht:

A.J. Borgdorff W.J. de Zeeuw

W. van Leussen S.M. van Nieuwenhuijzen

Overige gegevens

Samenstellingsverklaring

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Fascinatio Boulevard 200-300
Postbus 8545
3009 AM Rotterdam

T: +31 (0)10 253 59 00
F: +31 (0)10 253 59 99

rotterdam@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Stichting Werelderfgoed Kinderdijk
Overwaard 2
2961 AT KINDERDIJK

Datum
30 juni 2020

Referentie
2006-14643\1013188\v1.0

Betreft
Samenstellingsverklaring 2019

De jaarrekening van Stichting Werelderfgoed Kinderdijk te Kinderdijk is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2019 en de staat van baten en lasten over 2019 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C.1 "Kleine Organisaties-zonder-winststreven". Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Werelderfgoed Kinderdijk. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen dan ook ervan uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Accountants

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
30 juni 2020

Was getekend,

drs. H.J. van den Burg RA
Partner Audit